

אוניברסיטת בר-אילן  
המחלקה למדע המדינה

מבוא למלחמה וביטחון לאומי 01-514-71  
קורס חובה  
ב.א.  
תשס"ז  
פרופ' אפרים ענבר

שעות קבלה: יום ב' 14:00 – 15:30  
משרדי מרכז בגין-סאדאת למחקרים אסטרטגיים  
טל': 03 – 5318959

תאור הקורס:

הקורס עוסק בהבנת האתגרים לביטחון הלאומי בתקופה המודרנית ובדרכים להתמודדות אתם. הבעיה העיקרית נובעת מהאפשרות לשימוש בכוח וסוגיה זאת תמקד את מירב תשומת הלב במהלך ההרצאות. הקורס דן במהותה של המלחמה, הסיבות לפריצתה וסוגיה השונים. הקורס גם סוקר מושגי יסוד בחשיבה אסטרטגית כגון איום, הסלמה, הרתעה, הפתעה, בקרת נשק, משטרי בטחון, מלחמת מנע ומכה מקדימה. סוגיות נוספות בקורס הן: בריתות צבאיות, גרילה, טרור ואסטרטגיה בעידן הגרעיני. הקורס בוחן גם את ההשלכות של משתנים גיאוגרפיים-פוליטיים, חברתיים, כלכליים וטכנולוגיים על אופייה של המלחמה, ההכנות לקראתה וניהולה.

דרישות הקורס:

א. עמידה במבחן על חומר ההרצאות ורשימת הקריאה בסוף שנת הלימודים. (70% מהציון הסופי).  
ב. כתיבת עבודה (30% מהציון הסופי). בחירת הנושא תעשה בתאום עם המרצה עד סוף השבוע השישי מתחילת הקורס. העבודה תוגש בתחילת סמסטר ב'.

רשימת הקריאה

בארנארד ברודי, מלחמה ופוליטיקה. תל אביב: מערכות, (1980), ע"ע 372 – 423.  
*שמור מדעי המדינה לפי ברו.מל (127094)*

יחזקאל דרור, מדינות מטורפות. תל אביב: מערכות, (1980), ע"ע 15 – 45, 98 – 115.  
*שמור מדעי המדינה לפי דרו.מד (136794)*

יהושפט הרכבי, מלחמה ואסטרטגיה. תל אביב: מערכות (1990), חלק שני, ע"ע 325 – 613.  
*שמור מדעי המדינה לפי הר.כ.מל (139320)*

תומס שלינג, חמוש והשפעה. תל אביב: מערכות (1980) פרקים 1 – 3  
*שמור מדעי המדינה לפי שלי.חמ (131035)*

אליוט א. כהן, "דעות אמריקניות על המהפכה בעניינים צבאיים", בתוך אפרים ענבר: המלחמה, מושגי יסוד ביחסים בינלאומיים. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה (2000), ע"ע 130 – 143.  
*שמור מדעי המדינה לפי ענב.מל (383777) וגם תדפיס 8749 (533804)*

Barry M. Blechman and Tamara Coffman Wittes, "Defining Moment: The Threat and Use of Force in American Foreign Policy," Political Science Quarterly 114 (Spring 1999), pp. 1-30.  
*כתב עת באולם 5 תדפיס 6344 (424244)*

Stuart A. Cohen and Efraim Inbar, "A Taxonomy of Israel's Use of Military Force," Comparative Strategy 10 (April 1991), pp. 121-38.  
*כתב עת באולם 6 וגם תדפיס 4384 (252543)*

Michael I. Handel, Perception, Deception and Surprise Jerusalem Papers on Peace Problems, No. 19 (1976).  
*תדפיס 4892 (313002) וגם (130433) HAN E990.24*

Michael Howard, "The Forgotten Dimension of Strategy," Foreign Affairs 57 (Summer 1979), pp. 975-986.

**כתב עת באולם 6 וגם תדפיס 2952 (132252)**

Herman Kahn, On Escalation (Baltimore: Pelican Books, 1965), Introduction.

**תדפיס 3908 (299294)**

Edward L. Katzenbach, "The Horse Cavalry in the Twentieth Century," in Robert J. Art and Kenneth N. Waltz, eds., The Use of Force (Boston: Little, Brown & Co., 1971), pp. 277-297.

**שמוור מדעי המדינה לפי USE (288238)**

John Orme, "The Utility of Force in a World of Scarcity," International Security, 22 (Winter 1997/98), pp. 138-167.

**כתב עת באולם 6 וגם תדפיס 5894 (390697)**

Robert E. Osgood and Robert E. Tucker, Force, Order and Justice (Baltimore: The Johns Hopkins University Press, 1967) pp. 41-70.

**תדפיס 3246 (320882)**

Paul W. Schroeder, "Alliances, 1815-1945: Weapons of Power and Tools of Management," in Klaus E. Knorr, ed., Historical Dimensions of National Security Problems (Lawrence: University Press of Kansas, 1976), pp. 259-277.

**197366 HIS (197695) 861 וגם תדפיס 355.03**

Gordon A. Craig and Alexander George, Force and Statecraft, 2<sup>nd</sup> Edition (Oxford: Oxford University Press, 1990), pp. 229-246.

**תדפיס 11382 (1129281)**